

Grzegorz Ciechanowski¹

Piotr Lotarski²

Polityczne, dyplomatyczne i militarne uwarunkowania włączenia polskiego kontyngentu wojskowego do służby w misji UNIFIL w 2019 r.

STRESZCZENIE Celem artykułu jest ukazanie ewolucji zadań i profilu służby polskiego kontyngentu wojskowego (PKW) w misji UNIFIL prowadzonej od 1978 r. w Libanie Południowym w okresie 1992–2021. Początkowo PKW tworzyła kompania medyczna zabezpieczająca w tym względzie medycznie cały personel misji, po rozbudowaniu w 1994 r. PKW poszerzył swój zakres działalności o obszar logistyki przez kompanię remontową i inżynieryjną. Od 2007 r., po zaognieniu sytuacji w regionie, kompania manewrowa PKW przystąpiła do wykonywania zadań operacyjnych w batalionie hiszpańsko-polskim. Po dziesięcioletniej przerwie w 2019 r. PKW powrócił do misji UNIFIL, polska kompania manewrowa w batalionie irlandzko-polskim patroluje część strefy buforowej ONZ. Powrót do misji kontyngentu nie był łatwy, wymagał wieloletnich zabiegów prowadzonych przez polską stronę. W artykule postawiono hipotezę mówiącą, że powrót Polski do uczestniczenia w misjach pokojowych ONZ jest sukcesem w wymiarze politycznym, dyplomatycznym prestiżowym, jak również militarnym. Przeprowadzono analizę skuteczności działań polityków i wojskowych na rzecz powrotu PKW do misji ONZ oraz skuteczności działań PKW. Jako metodę wykorzystano krytyczną analizę literatury i innych materiałów.

SŁOWA KLUCZOWE Liban, ONZ, Wojsko Polskie, operacje pokojowe

¹ Dr hab. Grzegorz Ciechanowski, prof. uczelni, Instytut Nauk o Polityce i Obronności, Uniwersytet Szczeciński, e-mail: grzegorz.ciechanowski@usz.edu.pl, ORCID: 0000-0001-9758-947X.

² Dr Piotr Lotarski, kierownik Pracowni Zagrożeń Cywilizacyjnych i Polityki Bezpieczeństwa w Instytucie Nauk Politycznych, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, e-mail: lotarskipiotr@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0349-8839.

Polski kontyngent wojskowy w misji UNIFIL

Polskie wojsko już w okresie zimnej wojny uczestniczyło w misjach ONZ na Bliskim Wschodzie, jednym z kluczowych geopolitycznych regionów świata. Rezolucją Rady Bezpieczeństwa w 1973 r. po egipsko-syryjsko-izraelskiej wojnie Jom Kipur, powołano Drugie Doraźne Siły Pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych – UNEF II (ang. Second United Nations Emergency Force). W ich strukturze funkcjonował do zakończenia misji w 1978 r. polski batalion logistyczny – POLLOG, który razem z kanadyjskim CANLOG-iem zabezpieczał działania batalionów operacyjnych nadzorujących rozdzielenie wojsk egipskich i izraelskich stacjonujących do 1978 r. na półwyspie Synaj (Zuziak, 2008, s. 90–94).

W 1974 r. utworzono Siły Narodów Zjednoczonych ds. Nadzoru Rozdzielenia Wojsk na Wzgórzach Golan – UNDOF (ang. United Nations Disengagement Observer Force), które weszły do strefy buforowej w rejonie Wzgórz Golan, separującej wojska syryjskie i izraelskie. Nasi żołnierze pełnili tam podobne zadania w składzie POLLOG-u, znowu wspólnie z Kanadyjczykami. Oba kontyngenty, egipski i syryjski, weszły w 1974 r. w skład Polskiej Wojskowej Jednostki Specjalnej (PWJS).

Po zakończeniu mandatu misji UNEF II w 1978 r. na tym obszarze zadania nadal wykonywał batalion w rejonie Wzgórz Golan, który po rozwiązaniu PWJS przyjął nazwę: Polski Kontyngent Wojskowy (PKW), co podkreślało jego samodzielność. Udział w misjach ONZ stanowił nowe wyzwanie dla polskiego wojska, nasz kraj jako jedyny spośród państw Układu Warszawskiego uczestniczył w tego typu operacjach. W 1992 r. w misji UNDOF rozwiązano POLLOG, a w jego miejsce utworzono znacznie liczniejszy batalion operacyjny – POLBATT, któremu powierzono odpowiedzialność nad południową częścią strefy buforowej (Lotarski, 2014, s. 175).

W 1992 r. Sekretarz Generalny ONZ zaprosił Polskę do udziału w Tymczasowych Siłach Zbrojnych ONZ w Libanie – UNIFIL (ang. United Nations Interim Force in Lebanon). Misję powołano w 1978 r. w celu nadzorowania wycofania wojsk izraelskich – IDF (ang. Israel Defence Forces) z południowej części Libanu, przywrócenia pokoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa i niesienia pomocy rządowi w Bejrucie w odtworzeniu administracji na terenach opuszczonych przez siły izraelskie (Ciechanowski, 2013, s. 173–174). W czerwcu do Libanu przybyła licząca ponad 60 osób Polska Wojskowa Jednostka Medyczna (PWJM),

której powierzono prowadzenie, przejętego od Szwedów i Norwegów, szpitala polowego misji. Pierwszym jego komendantem i zarazem dowódcą PWJM został płk lek. Jerzy Banach, placówka mieściła się w kompleksie Kwatery Głównej UNIFIL, w strefie kontrolowanej przez IDF, w miejscowości Naqoura, nieopodal granicy izraelsko-libańskiej. Od 1. zmiany PWJM polski personel zajmował też określone stanowiska służbowe w Kwaterze Głównej UNIFIL (Ciechanowski, 2010, s. 116–120).

Od 15 marca 1994 r. w misji UNIFIL rozpoczęła działalność kompania inżynierska (w nomenklaturze misji Polish Engineer Company – POLENGCOY), którą dyslokowano do miejscowości Jwayya, a kilka tygodni później, 15 kwietnia w skład PKW włączono batalion logistyczny – POLLOG. Stacjonujący w Naqourze POLLOG stał się największym elementem PKW. Głównym jego zadaniem było zabezpieczenie logistyczne batalionów operacyjnych i innych jednostek misji. W tym okresie polski kontyngent liczył łącznie ponad 500 osób (Gągor & Paszkowski, 1999). Dwa lata później, 1 czerwca 1996 r. do sił UNIFIL dołączyła Polska Kompania Remontowa – PMC (ang. Polish Maintenance Company), którą dyslokowano do miejscowości Tibnin.

Od czerwca 1996 r. PKW przejął całość działań logistycznych realizowanych w operacji UNIFIL liczącej wówczas 4,5 tys. ludzi, a do kluczowych zadań polskiego kontyngentu należało m.in.:

- zapewnienie transportu personelu oraz materiałów do kontyngentów misji;
- zabezpieczenie działania centralnych magazynów sił pokojowych;
- prowadzenie remontów pojazdów i innego sprzętu misji UNIFIL;
- rozminowanie terenu oraz prace budowlane i fortyfikacja miejsc stacjonowania jednostek pokojowych;
- zapewnienie opieki medycznej personelowi UNIFIL (Kozerański, 2012, s. 188–189).

Należy podkreślić, że 1 kwietnia 1995 r. stanowisko dowódcy sił UNIFIL (ang. *Force Commander*) objął Polak, gen. bryg. Stanisław F. Woźniak, a w tym czasie była to druga co do wielkości operacja pokojowa ONZ na świecie. W trakcie jego kadencji siły IDF rozpoczęły operację „Grona Gniewu”, której celem było zniszczenie baz Hezbollahu oraz wyparcie jego sił z południowego Libanu i tym samym zakończenie terrorystycznego ostrzału terytorium Izraela. Oddziały UNIFIL, zgodnie z mandatem, przyjęły postawę neutralną (Lotarski, 2017, s. 333–353).

Po ataku terrorystycznym przeprowadzonym 11 września 2001 r. w USA wrogiem numer jeden zachodniego świata stał się terroryzm kojarzony z Al-Kaidą. Można postawić tezę, że był to jeden z powodów procesu odsuwania na drugi plan roli ONZ w budowaniu systemu bezpieczeństwa na rzecz operacji prowadzonych przez siły koalicyjne i NATO. W rezultacie przystąpiono do redukcji m.in. sił UNIFIL, co z kolei odbiło się na potencjale polskiego kontyngentu. W 2001 r. zlikwidowano Kompanię Inżynieryjną, w październiku 2005 r. wycofano polski personel szpitala w Naqourze. Warto dodać, że w grudniu 2005 r. liczba personelu wojskowego i cywilnego UNIFIL wynosiła 2445 osób, a stan etatowy PKW po wspomnianych redukcjach stopniał do 250 osób (Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 2005).

Nagły wzrost napięcia nastąpił po 12 lipca 2006 r., kiedy oddziały IDF wkroczyły do południowego Libanu w odpowiedzi na akt terroryzmu przeprowadzony przez Hezbollah na terytorium Izraela. Walki tzw. wojny lipcowej trwały do 14 sierpnia 2006 r., kiedy udało się osiągnąć porozumienie o zawieszeniu broni wynegocjowane pod auspicjami ONZ. Tego dnia Rada Bezpieczeństwa przyjęła rezolucję nr S/RES/1701 znacznie rozszerzającą mandat UNIFIL (Kociszewski, 2019), której siły otrzymały zadanie monitorowania zawieszenia broni oraz kontroli Blue Line, granicy strefy zdemilitaryzowanej utworzonej przez ONZ po wojnie w 1978 r.³ Ponadto wojska ONZ zostały zobowiązane do udzielenia wsparcia Siłom Zbrojnym Libanu – LAF (ang. Lebanese Armed Forces) w celu przejścia przez tę formację kontroli nad terenami położonymi pomiędzy Blue Line na południu a rzeką Litani (Kociszewski, 2019).

W konsekwencji nastąpiło radykalne zwiększenie stanów osobowych misji z poziomu 1989 żołnierzy do ponad 11 tys., a do południowego Libanu wkroczyło około 10 tys. wojskowych LAF (Ożarowski, 2011, s. 131). Departament Operacji Pokojowych – DPKO (ang. Department for Peacekeeping Operations) w Nowym Jorku zaakceptował wówczas propozycję utworzenia polsko-hiszpańskiego batalionu piechoty zmotoryzowanej, stąd struktura PKW UNIFIL rozszerzona została o kompanię manewrową sformowaną na bazie Oddziału Specjalnego Żandarmerii Wojskowej z Gliwic (Bodziany & Dekowski, 2007, s. 142). Dowodzona w 1. zmianie przez kpt. Daniela Maciejewskiego, 7 maja 2007 r. osiągnęła gotowość do podjęcia działań mandatowych. Do 2009 r. polska kompania manewrowa stacjonowała w bazie Cervantes w Marjayoun, żandarmi

³ Niebieska Linia uznana została przez społeczność międzynarodową, w tym przez rządy Izraela i Libanu, które nawzajem nie utrzymują formalnych relacji.

prowadzili patrole, konwojowali personel misji oraz monitorowali teren z wysuniętego posterunku obserwacyjnego 4–30, jednego z kluczowych w strefie odpowiedzialności (Bodziany & Dekowski, 2007, s. 143).

W konsekwencji stan osobowy PKW UNIFIL wzrósł do 488 osób, a jego strukturę tworzył personel Kwatery Głównej UNIFIL, kompania manewrowa, kompania remontowa oraz POLLOG w składzie: sztab, dwie kompanie transportowe, kompania zabezpieczenia i kompania zaopatrzenia (Górka, 2007).

Polski oddział w tej misji realizował w takiej właśnie strukturze zadania mandatowe do jego rozwiązania w 2009 r., rok wcześniej bowiem minister obrony narodowej Bogdan Klich podjął decyzję o likwidacji kontyngentów wojskowych w służbie ONZ, w wyniku czego rok później przestały istnieć trzy PKW: w Syrii (UNDOF), w Republice Czadu i Republice Środkowoafrykańskiej – MINURCAT (ang. United Nations Mission In the Central African Republic and Chad) oraz w Libanie (UNIFIL). W ten sposób zamykał się, trwający 36 lat okres funkcjonowania polskich kontyngentów w misjach ONZ. Wysyłano je na Bliski Wschód, co zostało wcześniej omówione, ale również w inne zapalne rejony świata. Polskie zaangażowanie na tym polu przedstawia tabela 1.

Tab. 1. Polskie kontyngenty wojskowe w misjach ONZ w okresie 1973–2009

Misja	Miejsce	Okres	Charakter zadań PKW na rzecz misji
UNEF II	Egipt	1973–1978	logistyczne
UNDOF	Syria	1974–2009	logistyczne, od 1992 r. operacyjne
UNTAG	Namibia	1989–1990	logistyczne
UNPROFOR	Chorwacja	1992–1995	operacyjne
UNIFIL	Liban	1992–2009	logistyczne, od 2007 r. dodatkowo operacyjne
UNTAC	Kambodża	1992–1993	logistyczne
UNCRO	Chorwacja	1995	operacyjne
UNTAES	Chorwacja	1996–1998	operacyjne
MINURCAT	Czad i RŚA	2009	logistyczne i operacyjne

Źródło: opracowanie własne.

Ukazane w tabeli, w porządku chronologicznym, polskie zaangażowanie w misjach ONZ zwraca uwagę m.in. charakterem realizowanych zadań. Początkowo były to działania wyłącznie logistyczne prowadzone na rzecz poszczególnych misji, przy czym, jak widać, największe nasilenie kierowania do służby pod błękitną flagą polskich oddziałów nastąpiło w 1992 r. Wówczas to do Chorwacji po raz pierwszy wysłano batalion operacyjny. Jak wspomniano, w momencie

podjęcia decyzji o przerwaniu uczestnictwa w misjach ONZ, funkcjonowały tam trzy polskie jednostki: dwie na Bliskim Wschodzie i jedna w Afryce. Czym zatem podyktowane było postanowienie o wycofaniu się z tego typu działań?

Za priorytet aktywności Sił Zbrojnych RP prowadzonej za granicą uznano wówczas udział w operacjach wojsk koalicyjnych oraz NATO. Najtrudniejsza okazała się misja ISAF w Afganistanie, w założeniu stabilizacyjna, która w rzeczywistości była wojną ze zdeterminowanym przeciwnikiem, angażującą znaczne siły i środki oraz pociągającą za sobą ofiary i koszty (Kozerański, 2021, s. 49–50).

Rezygnacja z uczestnictwa w misjach pokojowych ONZ szybko obnażyła negatywne konsekwencje zbyt pochopnie podjętej decyzji. Szczególnie widoczne było to w przypadku wycofania PKW z Libanu i Syrii, gdzie przez dekady Polska grała znaczącą rolę w wysiłkach podejmowanych na rzecz pokoju w tak ważnym geopolitycznie miejscu świata. W rezultacie osłabły polityczne kontakty z najważniejszymi państwami regionu, Polska przestała być tak zaangażowanym partnerem na forum ONZ, tracąc pozycję państwa aktywnie uczestniczącego w procesie kształtowania bezpieczeństwa międzynarodowego.

Działania w celu przywrócenia polskiego kontyngentu w misji ONZ

Polskie władze po kilku latach dostrzegły konsekwencje wycofania wojsk z misji ONZ i rozpoczęły starania w celu powrotu kontyngentów wojskowych do służby w siłach pokojowych prowadzonych przez tę największą światową organizację. Pierwszy sygnał o gotowości do udziału w misjach pod flagą ONZ wysłał we wrześniu 2014 r. prezydent RP Bronisław Komorowski podczas 69. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku (Prezydent.pl, 2014). Rok później prezydent Andrzej Duda w swoim przemówieniu podczas 70. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ ogłosił, że Polska gotowa jest zwiększać bezpośredni wkład w dzieło utrzymania pokoju i bezpieczeństwa (Prezydent.pl, 2018). Było to wyraźne wsparcie dla działań polskich polityków i dyplomatów w celu uzyskania członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

Te wysiłki zakończyły się sukcesem, Polska została niestałym członkiem tego elitarnego grona, kadencja trwała od 1 stycznia 2018 r., do końca grudnia 2019 r. i jak pokazuje analiza wydarzeń, miało to niebagatelny wpływ na powrót polskiego wojska do służby pod flagą ONZ. Jeszcze we wrześniu 2016 r. ówczesny wiceminister ON Wojciech Fałkowski zgłosił gotowość wysłania oficerów

do sztabów oraz obserwatorów wojskowych do misji ONZ, a także pododdziału służby inżynierskiej w liczbie 80–100 żołnierzy, który miał osiągnąć gotowość operacyjną do maja 2019 r. i zostać skierowany do misji UNDOF w Syrii (Lesiecki, 2018). W styczniu 2018 r., po uzyskaniu przez nasz kraj statusu niestałego członka RB ONZ, wiceszef MON Tomasz Szatkowski poinformował, że Bliski Wschód jest regionem szczególnie interesującym dla wysłania PKW, choć dodał, że nie ma tam możliwości umieszczenia dodatkowych sił (Lesiecki, 2018)⁴.

W sierpniu 2018 r. Polska oficjalnie zgłosiła w Sekretariacie ONZ swoje zainteresowanie uczestnictwem w misji UNDOF na Wzgórzach Golan, a miesiąc później złożona została nota i zgłoszenie zarejestrowane w systemie generacji sił PCRS (ang. Peacekeeping Capability Requirements). Wyraźnie wzmocnił to posunięcie prezydent Duda w Nowym Jorku podczas 73. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ w trakcie spotkania prowadzonego 25 września 2018 r. pod przewodnictwem Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie przyjęcia deklaracji *Action for Peacekeeping*. Duda wyraził wówczas nadzieję, że „w niedalekiej przyszłości Polska będzie mogła ponownie skorzystać ze swojego wieloletniego doświadczenia zdobytego podczas udziału w operacjach pokojowych ONZ” (Prezydent.pl, 2018). Zgłosił też ofertę wysłania żołnierzy do misji na Wzgórzach Golan oraz polskich policjantów do Sudanu Południowego (Kowalska-Sendek, 2018). Było to jednoznaczne wyrażenie woli działania przez głowę państwa oraz ukazanie wagi, jaką Polska przywiązuje do uczestnictwa w procesie budowania bezpieczeństwa na świecie przez ONZ.

Wysłanie oddziału wojskowego nie było jednak możliwe, jak zakładano, na Wzgórze Golan, a do Tymczasowych Sił Zbrojnych – UNIFIL w Libanie. W rezultacie niezwłocznie przystąpiono do rozmów z Irlandią, której batalion realizował tam zadania mandatowe, a w jego skład miała wejść polska kompania piechoty zmotoryzowanej. Decyzję o powrocie Polski do misji w Libanie ogłoszono publicznie pod koniec 2018 r., a w październiku następnego roku prezydent Duda podpisał postanowienie w tej sprawie (Szopa, 2019).

⁴ Dodać należy, że zaangażowanie polskiego wojska w tej części świata w okresie 2009–2019 było nadal widoczne. W latach 2005–2011 niewielki zespół instruktorów szkolił żołnierzy irackich (operacja NATO Training Mission), a w okresie 2016–2018 nad Irakiem prowadził loty rozpoznawcze wydzielony komponent Sił Powietrznych w składzie wojsk koalicji międzynarodowej (operacja Inherent Resolve) walczących z tzw. Państwem Islamskim.

Proces przygotowania kontyngentu

Proces włączenia się do misji trwał ponad rok, licząc od wspomnianej deklaracji z sierpnia 2018 r., toczył się poprzez bilateralne negocjacje z Irlandią, aż po kilkumiesięczne przygotowanie kontyngentu, którego wyniki poddane zostały weryfikacji przez Dowództwo Operacyjne RSZ oraz, co było nowością, przez ekspertów DPKO z Nowego Jorku. Szczegółowa kontrola zdolności oddziałów przygotowujących się do wyjazdu, prowadzona przez zagranicznych ekspertów, była wyzwaniem dla resortu obrony narodowej.

Zadanie sformowania pododdziału do misji UNIFIL powierzono dowódcy szczebińskiej 12. Brygady Zmechanizowanej im. gen. broni Józefa Hallera. Kompanię manewrową, która miała wejść w skład irlandzko-polskiego batalionu (IRISHPOLBATT), tworzono na bazie 3. Batalionu Piechoty Zmotoryzowanej 12. Brygady Zmechanizowanej (3. bpzmot 12. BZ). Z kolei obsadzenie etatów w sztabie PKW w oparciu o zasoby 12. BZ wywołało problemy, w rezultacie czego poszukiwano fachowo przygotowanej kadry w całym kraju. To w zasadzie zawsze powtarzająca się niedogodność podczas organizowania oddziału wysyłanego do służby poza granice kraju.

Oficerowie Dowództwa Operacyjnego Sił Zbrojnych (DORSZ) przeprowadzili kilka wyjazdów rekonesansowych w rejon mandatowy UNIFIL, pobyt tam ukazał konieczność przeprowadzenia wielu działań logistycznych. Pomimo pomocy, jakiej udzieliły wyspecjalizowane zespoły misji, PKW miał samodzielnie zabezpieczyć się logistycznie aż w 11 kategoriach, np. w łączności, zdolności do prowadzenia obserwacji, geolokalizacji, ale też w zakresie usług pralniczych czy sprzątania bazy oraz dostępu do internetu (Zieliński, 2019).

Po zgłoszeniu gotowości polskiej strony do udziału w misji UNIFIL, zgodnie z procedurą ONZ, Departament Misji Pokojowych – DPKO zgłosił zamiar przeprowadzenia w Polsce wizyty doradczo-oceniającej – AAV (ang. *Assessment and Advisory Visit*), w celu ukierunkowania państwa-kontrybutora we właściwym przygotowaniu kontyngentu zgodnie ze standardami NZ, a także dla weryfikacji stanu oddziału zgłoszonego do systemu generacji sił PCRS. Przyjazd gości poprzedziła seria konsultacji prowadzonych pomiędzy Sekretariatem ONZ a Departamentem Wojskowych Spraw Zagranicznych MON (DWSZ). Po zakończeniu tego etapu przygotowań Sekretariat przekazał specjalny pakiet materiałów ze szczegółowymi wymaganiami.

Wizyta ekspertów DPKO przeprowadzona w drugiej połowie stycznia 2019 r., składała się z części polityczno-wojskowej, w której przedstawiciele DWSZ zaprezentowali wizję uczestnictwa Polski w misjach ONZ i potwierdzili zgłoszenie do systemu PCRS. W drugiej fazie nastąpiło spotkanie z pododdziałem planowanym do użycia w 1. zmianie, jakim był stacjonujący w Stargardzie 3. bpzmot 12. BZ pod dowództwem ppłk. Pawła Bednarza. Jego podwładni przeprowadzili na przykoszarowym placu ćwiczeń dynamiczny pokaz, wykazując pełne zaangażowanie, co spowodowało nieoczekiwaną reakcję członków zespołu kontrolującego. Okazało się, że żołnierzy szkolono do wykonywania zadań według procedur NATO, część z nich uczestniczyła w operacjach wymuszania pokoju w Iraku i Afganistanie, gdzie nawyki i doświadczenia nabyte w warunkach bojowych były zupełnie inne od wymaganych w misjach ONZ (Andrzejewski, 2020, s. 11). Stany osobowe formowanego PKW należało zatem przeszkolić zgodnie ze standardami *peacekeepingu*, w celu wyeliminowania typowo bojowych zachowań, ponieważ takie działania mogłyby zakończyć się wizerunkową katastrofą dla ONZ w rejonie mandatowym.

Ważną rolę w przeprowadzeniu specjalistycznego szkolenia odegrało Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach, gdzie żołnierze kontyngentu uczestniczyli w dwutygodniowych kursach opracowanych według wymagań programu CPTM, oficjalnego dokumentu ONZ liczącego blisko 2 tys. stron (Zieliński, 2020). Kadra dowódcza przeszła dodatkowo pięciodniowe szkolenie specjalistyczne na temat prawa misji pokojowych, ochrony ludności oraz dóbr kultury, a lekcje języka arabskiego prowadziła nauczycielka z Libanu, która przedstawiała też specyfikę miejsca przyszłej służby.

Z kolei podczas specjalistycznego szkolenia poligonowego żołnierze trenowali procedury stosowane w najbardziej typowych sytuacjach, m.in. w czasie prowadzenia patrolu, przeszukiwania osób i sprzętu oraz wykrywania improwizowanych urządzeń wybuchowych, tak zwanych „ajdików” znanych z Iraku czy Afganistanu i tu przydały się doświadczenia weteranów tych operacji.

Tymczasem działania polityczno-wojskowe nabierały tempa. W dniach 25–26 marca 2019 r. w Bejrucie gościł Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Paweł Soloch, w jego zespole znalazł się m.in. dowódca 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej gen. dyw. Maciej Jabłoński. Przewodniczący polskiej delegacji spotkał się z najwyższymi przedstawicielami libańskich władz oraz dowództwa misji UNIFIL, rozmawiano na temat przyszłej współpracy oraz specyfiki służby PKW w Libanie (Prezydent.pl, 2019).

Poziom wyszkolenia kompanii manewrowej został oceniony w trakcie wizyty certyfikującej powołanej z ramienia ONZ (ang. *Pre-Deployment Visit*), którą przeprowadzono na początku września 2019 r. Inspekcji zostało poddane m.in. wyposażenie, które miało trafić w rejon misji, musiało też ono ściśle odpowiadać zakładanym wymaganiom. Komisja uznała, że żołnierze znają zadania mandatowe, pomyślnie przeszli cały proces szkolenia według standardów ONZ i są gotowi do wyjazdu. Ostatni sprawdzian miał miejsce na terenie Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych w Wędrzynie, gdzie ćwiczących oceniali oficerowie DORSZ w ramach certyfikatu narodowego. Żołnierze kompanii manewrowej wykazali się świetnym przygotowaniem taktycznym i takie zebrali opinie (Zieliński, 2019).

Struktura i zadania PKW UNIFIL po 2019 r.

Przerzut polskiego kontyngentu w rejon misji został przeprowadzony w dwóch etapach: morskim i powietrznym. Port w Szczecinie, skąd wcześniej odprawiano kontyngenty do Iraku i Afganistanu, opuścił 21 października 2019 r. niderlandzki kontenerowiec „Treville” wycarterowany przez ONZ, na którego pokład załadowano Rosomaki, pięć terenowych Humvee oraz 15 pojazdów zabezpieczenia, a także kilkadziesiąt kontenerów (Górka, 2019, 21 października). Transport sprzętu drogą morską trwał prawie trzy tygodnie, portem docelowym był Bejrut. Stamtąd pojazdy i kontenery załadowane na platformy irlandzkiego batalionu logistycznego dotarły do miejsca przeznaczenia – bazy Camp Shamrock, położonej na Blue Line (Zieliński, 2019). Stacjonował tam m.in. batalion operacyjny, a przybycie polskiego oddziału spowodowało konieczność przygotowania dodatkowych kontenerów mieszkalnych (Zieliński, 2020).

Tymczasem w koszarach 12. Brygady Zmechanizowanej w Szczecinie 8 listopada 2019 r. uroczyście pożegnano żołnierzy odlatujących do Libanu. Ceremonia odbyła się z udziałem ministra obrony narodowej Mariusza Błaszczaka i szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego Pawła Solocho, który odczytał list od prezydenta Andrzeja Dudy. Dowódca PKW ppłk Paweł Bednarz odebrał z rąk ministra biało-czerwoną flagę, którą żołnierze zabrali do Libanu. Szczególny moment nastąpił, gdy do wyjeżdżających podeszli ich starsi koledzy w błękitnych beretach, szczecińscy „misjonarze”, członkowie miejscowego koła Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, którzy życzyli wyjeżdżającym żołnierskiego szczęścia. Był to piękny gest, budujący etos strażnika pokoju – *peacekeepera*.

Polska Kompania Manewrowa weszła w skład Irlandzko-Polskiego Batalionu – IRISHPOLBATT, który w trakcie 1. zmiany liczył łącznie niemal 600 osób (Irlandia – około 350, Polska – około 230, Malta – 10, Węgry – 5 żołnierzy [Andrzejewski, 2020, s. 26]). Batalionem dowodził irlandzki pułkownik, wojskowi z tego kraju mieli bogate doświadczenia zebrane w okresie 40 lat nieprzerwanej służby w Libanie. Obszar odpowiedzialności IRISHPOLBATT-u leżał w zachodnim sektorze UNIFIL, gdzie rozlokowane były strefy działań operacyjnych jednostek z Ghany, Korei Południowej, Malezji, Włoch oraz Irlandii.

Polski kontyngent w 1. rotacji liczył 222 osoby, jego strukturę tworzyły trzy elementy. W każdej z komórek sztabowych batalionu zarezerwowano etat dla polskich wojskowych, ale żaden Polak w początkowym okresie nie trafił do Kwatery Głównej UNIFIL. Trzon PKW wykonującego zadania mandatowe po 2019 r. stanowi Polska Kompania Manewrowa w składzie trzech plutonów na transporterach KTO Rosomak. Formacja zabezpieczająca działania elementów narodowych to samodzielny komponent logistyczny batalionowej grupy wsparcia – BSG (ang. *Battalion Support Group*) z plutonem łączności, remontowym, zaopatrzenia, transportowym oraz sekcją medyczną (Andrzejewski, 2020, s. 22).

Do najważniejszych zadań kompanii manewrowej PKW UNIFIL w Libanie należą: ochrona Camp Shamrock, prowadzenie dziennych i nocnych patroli, zabezpieczenie konwojów logistycznych, ochrona ludności cywilnej, monitorowanie strefy Blue Line, gdzie znajduje się posterunek 6–50 obsadzony przez polską załogę. Obszar działania kompanii i szerzej – batalionu leży na pograniczu libańsko-izraelskim, gdzie wciąż dochodzi do konfliktów z udziałem szyickiego Hezbollahu i IDF. Należy dodać, że w trakcie konfliktu 2006 r. jeden z głównych kierunków uderzeń wojsk izraelskich wyprowadzonych z rejonu Blue Line skierowany był na północ przez sektor odpowiedzialności batalionu irlandzkiego (Kociszewski, 2019).

Jednym z zadań kompanii jest prowadzenie patroli, a biało malowane pojazdy z widocznymi literami „UN” pojawiające się w miasteczkach i wioskach mają demonstrować obecność wojsk ONZ. Cel tej aktywności jest wyraźny – to sygnał gotowości do podjęcia działań na rzecz ochrony ludności cywilnej, ale też kontrolowanie sytuacji, w tym wypadku szczególnie zapobieganie przemytowi broni oraz materiałów wybuchowych (Górka, 2019, 8 listopada).

Ważną zatem część działań odgrywa, charakterystyczne dla ONZ, wsparcie dla lokalnych społeczności, stąd w PKW istotna rola przypada oficerom kieleckiego Zespołu Współpracy Cywilno-Wojskowej – CIMIC. Ich praca zaczyna się

od gromadzenia danych o potrzebach mieszkańców. W tym zakresie procentuje ścisła współpraca z żołnierzami kompanii manewrowej, którzy codziennie patrolują okolicę, zwracając uwagę m.in. na sytuację materialną ludności w mijających miejscowościach. Na podstawie tych oraz pochodzących z innych źródeł informacji, prowadzi się analizę potrzeb i możliwości, po czym przystępuje do realizacji projektów pomocowych. Wiele z nich polega na sprawnej i sensownej dystrybucji darów, które docierają do Libanu dzięki międzynarodowym, najczęściej pozarządowym organizacjom charytatywnym (Zieliński, 2020).

Dla przykładu, zimą 2019/2020 podczas pierwszej zmiany oficerowie CIMIC przekazali jedzenie i odzież najbardziej potrzebującym. Jedną z lokalnych szkół zaopatrzyli w stroje sportowe, przekazali też dary domowi dziecka, który mieszcił się w tej placówce. Zorganizowali tydzień medyczny, dzięki współdziałaniu z Fundacją Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”, z którą realizowano projekty także w Afganistanie i to od niej polscy wojskowi otrzymali środki medyczne oddane następnie lokalnym szpitalom (Zieliński, 2021).

Kolejne zmiany PKW, wykonującego swoje działania po 2019 r., tworzone są na bazie szcześcińskiej 12. Brygady Zmechanizowanej, tabela 2 przedstawia ten proces w szczegółach.

Tab. 2. Zmiany PKW UNIFIL formowane na bazie 12. BZ po 2019 r.

Zmiana/ Pododdział	Okres trwania	Dowódca
1./ 3. bpzmot	listopad 2019 – lipiec 2020	ppłk Paweł Bednarz
2./ 3. bpzmot	lipiec 2020 – marzec 2021	mjr Maciej Jóźwiak
3./ 2. bpzmot Ułanów Jazłowieckich	marzec 2021 – wrzesień 2021	płk Daniel Kowalewski
4./ dywizjon artylerii samobieżnej 12. BZ	wrzesień 2021 – marzec 2022	ppłk Radosław Lewandowski
5./ 3. bpzmot	marzec 2022 – wrzesień 2022	ppłk Tomasz Kłonowski

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Wojsko Polskie*, 2021.

W tabeli przedstawiono pięć pierwszych zmian. Rozpoczęcie służby 3. rotacji skomplikowały obostrzenia związane z pandemią. Pierwsza grupa Ułanów Jazłowieckich wyleciała z lotniska w Goleniowie już 18 stycznia 2021 r., druga przybywała partiami do Libanu do połowy lutego 2020 r. Taką właśnie procedurę

wymuszały covidowe obostrzenia oraz przepisy sanitarne, zgodne z lokalnym prawem.

W składzie poszczególnych kontyngentów są też żołnierze z innych jednostek wojskowych, m.in. wspomniani oficerowie CIMIC z Kielc, specjaliści ds. logistyki, łączności, a także medycy i żandarmi, a od marca 2021 r. żołnierze węgierscy (Łukaszewski, 2021).

Zakres zadań PKW rozszerza się, w połowie października 2021 r., w trakcie 4. rotacji, odbył się pierwszy trening z udziałem żołnierzy libańskiej 5. Brygady Piechoty. Przeprowadzono wówczas zajęcia taktyczne i posługiwanie się bronią długą. Była to realizacja kolejnego elementu zadań mandatowych, czyli szkolenia wojsk armii libańskiej (Zieliński, 2021).

Sztuka zagospodarowania czasu wolnego

Polski Kontyngent Wojskowy w misji UNIFIL przystąpił do wykonywania zadań mandatowych w 2019 r. w napiętej sytuacji panującej w regionie. To rzutowało na charakter wykonywanych zadań, ale również na zmianę przestrzegania zasad bezpieczeństwa i wynikających z tego warunków życia pozasłużbowego. Żołnierze przybyli do Libanu w 2019 r., w odróżnieniu od swych poprzedników, wolny czas muszą spędzać wyłącznie w bazie. Nie można, jak wcześniej, organizować wycieczek do ciekawych miejsc oraz do sąsiednich państw. Ufortyfikowany Camp Shamrock, którego nieco zaniedbana infrastruktura pamięta lepsze czasy, nie oferuje zbyt wielu rozrywek, dlatego najczęściej uczęszczane miejsca to kaplica, siłownia, mesy oraz sklepiki rozłożone wokół bazy. Nie ma tam innych atrakcji, jeszcze poza własnym kątem z obowiązkowym komputerem dającym choćby możliwość połączenia się z krajem.

Można też udać się na rozmowę do psychologa lub kapelana. Psycholodzy, a w każdej zmianie kontyngentu są oni obecni, starają się, na miarę swoich możliwości, udzielać wsparcia żołnierzom, prowadzić indywidualne konsultacje, współpracować z lekarzami, dowódcami, doradzać i wspierać osoby źle znoszące rozłąkę. Problem polega na tym, że część z nich to cywile, którzy odpowiedzieli na ofertę DORSZ. To osoby bez zbytniego rozeznania w specyfice żołnierskiej służby⁵ (MON, 2010). Dla psychologa na terenie stacjonowania kontyngentu wydzielone zostało osobne pomieszczenie, do którego bez skrupowania mogą

⁵ Psychologiem PKW podczas 1. zmiany był funkcjonariusz Służby Więziennej.

udawać się zainteresowani. Po każdej rozmowie musi być sporządzona notatka i ten element ma niebagatelny wpływ na liczbę chętnych do takiego spotkania.

Stąd osoby chcące podzielić się swoimi problemami odwiedzają też kapelana, jedno takie stanowisko figuruje w etacie PKW. Polski duszpasterz codziennie odprawia mszę w kaplicy znajdującej się w Camp Shamrock, drugie nabożeństwo kilka chwil później celebryje jego irlandzki kolega. Co niedzielę polscy kapelani prowadzą nabożeństwo na posterunku 6–50 dla żołnierzy pełniących tam służbę. Takie działania pozytywnie wpływają na nastroje wojskowych wykonujących zadania daleko poza granicami kraju, z dala od swoich rodzin.

Inną formą budowania morale jest Medal Parada, ceremonia prowadzona we wszystkich oddziałach Sił Pokojowych ONZ na całym świecie. Jest ona organizowana również w PKW UNIFIL, pod koniec każdej zmiany kontyngentu. Podczas tej uroczystości specjalne odznaczenia – Medale w Służbie Pokoju otrzymują ci, którzy mają za sobą co najmniej 90 dni nienagannej służby na rzecz pokoju (Wojsko Polskie, 2021).

Podsumowanie

Polski Kontyngent Wojskowy w operacji UNIFIL jest w obecnej chwili jedynym takim oddziałem służącym pod flagą ONZ. Jego funkcjonowanie rozpoczęło się w 1992 r., kiedy po odzyskaniu przez Polskę suwerenności władze budowały bezpieczeństwo państwa, m.in. poprzez aktywizowanie działań na arenie międzynarodowej, w tym intensyfikowanie udziału wojska w misjach pokojowych prowadzonych przez tę światową organizację.

Przez lata siły UNIFIL stawały w obliczu zmian zachodzących w środowisku bezpieczeństwa w regionie. W konsekwencji zmieniał się też profil zadań polskiego oddziału wchodzącego w skład tej misji. W pierwszym okresie Polacy odpowiedzialni byli za zabezpieczenie logistyczne, a w rok po tzw. wojnie lipcowej 2006 r., PKW rozbudowano o kompanię manewrową, która wykonywała zadania operacyjne. Rola sił pokojowych stacjonujących nad rzeką Litani wyraźnie wówczas wzrosła, ale w tym krytycznym momencie Polska wycofała się z udziału w misjach ONZ.

Trzeba było dziesięciu lat starań polskich polityków i dyplomatów, a także stowarzyszeń weteranów, by wrócić do służby pod błękitną flagą. Udało się to po dekadzie zabiegów prowadzonych głównie na arenie międzynarodowej. Zadania, jakie obecnie powierzono Polakom, to utrzymywanie stabilizacji oraz

współpraca z miejscową ludnością w ściśle określonym rejonie, w składzie irlandzko-polskiego batalionu.

Rodzi się pytanie, czy w obecnej dobie, kiedy sąsiadujące z nami państwo broni się przed najazdem rosyjskiego agresora, ma sens wysyłanie żołnierzy do działań prowadzonych w formule *peacekeepingu*? Czy to nie strata czasu i odrywanie wojskowych od priorytetowego zadania, jakie powinno być w tych okolicznościach realizowane, czyli przygotowania do efektywnego działania na współczesnym polu walki?

Wojskowi mają bronić ojczyzny, ale też budować prestiż państwa, czy chronić pokój na świecie, po to społeczność międzynarodowa powołała do życia misje pokojowe. Jak stwierdził Sekretarz Generalny ONZ Dag Hammarskjöld, inicjator utworzenia sił pokojowych tej organizacji, chociaż tego typu przedsięwzięcia nie powinny być realizowane przez wojskowych, to jednak tylko żołnierze potrafią je przeprowadzić, ponieważ są dyspozycyjni, zorganizowani i mają odpowiedni sprzęt.

W XXI w. polscy żołnierze wzięli udział w imponujących rozmachem operacjach wymuszania pokoju prowadzonych przez siły koalicyjne i NATO. Mowa tu o próbie ustabilizowania sytuacji w Iraku oraz w Afganistanie, które zakończyły się spektakularną porażką. Misje ONZ, wielokrotnie krytykowane m.in. za ograniczony zakres działań, prowadzone są od dziesięcioleci i choć nie bez problemów, to jednak wykonują zadania określone przyznanym im mandatem. Polscy żołnierze wrócili do tej formy aktywności w 2019 r. i należy traktować to jako sukces w wymiarze politycznym, prestiżowym, ale również militarnym. W tym ostatnim wypadku rozszerzają swoje kompetencje o działania na rzecz utrzymania pokoju, a tego typu doświadczenia nawet w obecnej dobie są cenne.

Bibliografia

- Andrzejewski, P. (2020). *Polski Kontyngent Wojskowy w Libanie od 2020 roku*. Szczecin: materiał niepublikowany.
- Bodziany, M. & Dekowski, A. (2007). Udział polskich pododdziałów logistycznych w operacji pokojowej UNIFIL w Libanie. *Zeszyty Naukowe WSOWL*, 3, 141–150.
- Ciechanowski, G. (2010). *Polskie kontyngenty wojskowe w operacjach pokojowych 1990–1999*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Ciechanowski, G. (2013). *Operacje pokojowe ONZ w XX wieku*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Gągor, F. & Paszkowski, K. (1999). *Międzynarodowe operacje pokojowe w doktrynie obronnej RP*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

- Górka, M. (2007, 19 czerwca). Minister Szczygło w Libanie. *Wojsko Polskie*. Pobrano z lokalizacji: <http://archiwumdo.wp.mil.pl> [dostęp: 12.04.2022].
- Górka, M. (2019, 21 października). Żołnierze w drodze na misję w Libanie. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/29523?t=Zolnierze-w-drodze-na-misje-w-Libanie> [dostęp: 14.05.2022].
- Górka, M. (2019, 8 listopada). Żołnierze z „Błękitnej Brygady” w błękitnych beretach. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/29674?t=Zolnierze-z-Blekitnej-Brygady-w-blekitnych-beretach> [dostęp: 15.05.2022].
- Kociszewski, J. (2019). UNIFIL, misja niemożliwa. *Stratpoints*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stratpoints.eu> [dostęp: 20.03.2022].
- Kowalska-Sendek, M. (2018, 27 września). Prezydent w ONZ: wszyscy musimy przestrzegać prawa międzynarodowego. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://www.polska-zbrojna.pl/home/articleshow/26480?t=Prezydent-w-ONZ-wszyscy-musimy-przestrzegac-prawa-miedzynarodowego> [dostęp: 22.04.2022].
- Kozerański, D.S. (2012). *Kontyngenty Wojska Polskiego w międzynarodowych operacjach pokojowych w latach 1973–1999*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Kozerański, D.S. (2021). Kontyngenty Wojska Polskiego w międzynarodowych operacjach pokojowych i stabilizacyjnych prowadzonych pod przywództwem Stanów Zjednoczonych. *Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne*, 2, 41–61. DOI: 10.15804/athena.2021.70.03.
- Lesiecki, R. (2018, 2 lutego). Kiedy Polska wróci do misji pokojowych ONZ? *Defence24.pl*. Pobrano z lokalizacji: <https://defence24.pl/geopolityka/kiedy-polska-wroci-do-misji-pokojowych-onz-komentarz> [dostęp: 13.05.2022].
- Lotarski, P. (2014). *Polski Kontyngent Wojskowy (POLBATT) w Syrii w siłach pokojowych ONZ w latach 1993–2009*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej.
- Lotarski, P. (2017). Siły pokojowe UNIFIL w operacji „Grona Gniewu”. W: M. Giętkowski, Ł. Nadolski (red.), *Wojny i konflikty zbrojne po 1945 roku: zbiór studiów*, t. 4. Bydgoszcz: Muzeum Wojsk Lądowych.
- Łukaszewski, B. (2021, 20 stycznia). To już III zmiana. *Wojsko Polskie*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.wojsko-polskie.pl> [dostęp: 15.05.2022].
- Ministerstwo Obrony Narodowej (2010, 20 lipca). *Program osłony psychologicznej uczestników misji poza granicami państwa i ich rodzin*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.depot.ceon.pl/bitstream/handle/> [dostęp: 15.05.2022].
- Ożarowski, R. (2011). *Hezbollah w stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o przedłużeniu okresu użycia Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Tymczasowych Siłach Organizacji Narodów Zjednoczonych w Republice Libańskiej (2005, 30 stycznia). *Monitor Polski*. Pobrano z lokalizacji: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP200530010767> [dostęp: 12.01.2022].
- Prezydent.pl (2014, 24 września). *Prezydent w Nowym Jorku*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.prezydent.pl/kancelaria/archiwum/archiwum-bronislawa-komorowskiego/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/prezydent-w-nowym-jorku,16585> [dostęp: 5.06.2023].
- Prezydent.pl (2018, 25 września). *Polska przystępuje do deklaracji dot. wzmocnienia operacji pokojowych ONZ*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.prezydent.pl> [dostęp: 15.03.2022].

- Prezydent.pl (2019, 25 marca). *Szef BBN z wizytą w Bejrucie*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.prezydent.pl/kancelaria/aktywnosc-ministrow/szef-bbn-z-wizyta-w-bejrucie,11200,2019> [dostęp: 13.05.2022].
- Szopa, M. (2019, 8 października). Prezydent podpisał decyzję ws. wysłania PKW do Libanu. *Defence 24*. Pobrano z lokalizacji: <https://defence24.pl/geopolityka/prezydent-podpisał-decyzje-ws-wyslania-pkw-do-libanu> [dostęp: 19.01.2022].
- WojskoPolskie.pl (2021, 15 stycznia). *Żołnierze w Libanie docenieni*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.wojsko-polskie.pl/12bz/articles/aktualnosci-w/2021-01-15t-zonierze-w-libanie-docenieni/> [dostęp: 15.05.2022].
- Zieliński, M. (2019, 8 sierpnia). Cienka niebieska linia. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/28922?t=Cienka-niebieska-linia> [dostęp: 14.05.2022].
- Zieliński, M. (2020, 25 stycznia). Polscy żołnierze niosą pomoc w Libanie. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/30214?t=Polscy-zolnierze-niosa-pomoc-w-Libanie.> [dostęp: 13.05.2022].
- Zieliński, M. (2021, 4 marca). Błękitni po raz trzeci w Libanie. *Polska Zbrojna*. Pobrano z lokalizacji: <http://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/33661?t=Blekitni-po-raz-trzeci-w-Libanie> [dostęp: 15.05.2022].
- Zuziak, J. (2009). *Wojsko Polskie w misjach pokojowych w latach 1953–1990*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej.

Return of the Polish military contingent to the UN mission in southern Lebanon in 2019

SUMMARY Purpose: to analyze and show the evolution of the tasks and service profile of the Polish military contingent (PKW) in the UNIFIL mission conducted since 1978 in Lebanon in the afternoon, 1992–2021. Initially, the PMC was formed as a medical company providing medical support for the entire mission staff in this respect, after expanding in 1994, the PMC expanded its scope of activity to include the area of logistics by a repair and engineering company. Since 2007, after the situation in the region has inflamed, the maneuvering company of the Polish Military Contingent started to perform operational tasks in the Spanish-Polish Battalion. After a ten-year break in 2019, the PMC returned to the UNIFIL mission, the Polish maneuver company in the Irish-Polish Battalion patrols part of the UN buffer zone. The return to the mission of the contingent was not easy, it required many years of efforts by the Polish side.

The problem: analysis of the effectiveness of politicians' and military's actions for the return of the PMC to the UN mission and the effectiveness of the PMC's activities. Method: critical analysis of literature and other materials.

Hypothesis: Poland's return to participate in UN peacekeeping missions is a success in the political, diplomatic, prestige and military dimensions.

KEYWORDS Lebanon, UN, Polish Armed Forces, peacekeeping

Data przekazania tekstu: 20.06.2022; data zaakceptowania tekstu: 30.01.2023.